

Asia: VN/3049/2021

Lausuntopyyntö opettajarekisteriä ja opettajatiedonkeruuta koskevasta selvityksestä

Lausunnonantajan lausunto opettajarekisteriä ja opettajatiedonkeruuta koskevasta selvityksestä

1) Opettajarekisterin hyödyt ja käyttötarkoitukset: Pyydämme kommentteja selvityksessä esitettyihin opettajarekisterin tuottamiin hyötyihin ja rekisterin käyttötarkoituksiin. Onko rekisterin hyödyt ja käyttötarkoitukset kuvattu selvitysraportissa onnistuneesti ja eri tahojen tarpeet ja näkökulmat huomioiden? (Ks. raportin luku 6, osin myös luku 7).

Vastaukset tässä kerralla kohtiin 1-3:

On tärkeää, että rekisterin kunnianhimoisena tavoitteena on kattaa kaikki opettajaryhmät varhaiskasvatuksesta korkeakouluopetukseen. On järkevää/luontevaa aloittaa varhaiskasvatuksesta ja perusopetuksesta ja edetä vaiheittain. UNIFin linjauksen suuntaisesti tiedekunta katsoo, että korkea-asteen opettajat voivat myöhemmässä vaiheessa tulla mukaan rekisteriin. On tärkeitä vahvistaa pedagogisen osaamisen merkitystä ja asemaa korkeakoululutuksessa.

2) Opettajarekisteriin liittyvät haasteet: Pyydämme kommentteja selvityksessä esitettyihin opettajarekisteriin liittyviin haasteisiin. Onko opettajarekisteriin ja sen perustamiseen liittyvä haasteet huomioitu selvityksessä onnistuneesti? (Ks. osin luvut 6, 8 ja 9)

Ks. yllä

3) Opettajarekisterin kohderyhmät ja vaiheittainen eteneminen: Pyydämme kommentteja raportissa esitettyihin opettajarekisterin kohderyhmiin ja vaiheittaiseen etenemiseen. Jos opettajarekisteri perustetaan, mitkä kohderyhmät opettajarekisterin tulisi kattaa, mitä koulutusasteita sen tulisi koskea? Miksi? Onko selvityksessä esitetty opettajarekisterin perustamisen vaiheistaminen tarkoituksenmukaista? (Ks. luku 7)

Ks. yllä

4) Opettajarekisterin sisällöt: Pyydämme kommentteja selvityksessä esitettyihin opettajarekisterin sisältöihin. Mitä tietoja rekisterin tulisi kattaa? (Ks. luku 7.3)

Jatkuvan oppimisen sisällöt ovat opettajarekisterissä keskeisiä tietoja ja ne tulee jäsentää sisällöllisesti. Ehdotamme, että seitsemän (suomalaisen) yliopiston yhteistyönä laatima tutkimusperustainen MAP-malli (ks. <https://sites.utu.fi/ovet/hanke/moniulotteinen-opettajan-osaamisen-malli-map/>). toimisi jatkuvan oppimisen sisällöllisenä jäsenyyksenä myös opettajarekisterissä. Tämä tukisi opettajankoulutuksen kehittämistä sekä opettajankoulutuksen tutkimusta.

5) Opettajarekisteriin liittyvät tiedonsaantioikeudet ja tietosuojakysymykset: Pyydämme kommentteja opettajarekisteriin liittyviin tiedonsaantioikeuksiin ja tietosuojakysymyksiin. Pitäisikö opettajarekisterin tietojen saatavuus organisoida jotenkin toisin kuin mitä selvityksessä esitetään? (Ks. erityisesti luku 9.5; osin myös muut luvun 9 alaluvut)

Opettajankoulutuksen tietovaranto FinTED (<https://sites.utu.fi/finted/>) kerää opettajankoulutuksen valintavaiheen ja opettajankoulutuksen aikaiset tiedot sekä kansalliset toimijat (yliopistot, AMK:t, sidosryhmät, infraosaajat, kv-tutkijat). Opettajarekisteri jatkaa tästä työelämävaiheen tietojen keräämisellä. Nämä kaksi muodostavat yhdessä kokonaisuuden, joka kuvaa opettajan osaamisen kehittymistä. On tärkeää, että nämä tietovarannot tekevät yhteistyötä. Opettajarekisteri tarjoaisi mahdollisuuden tietojen yhdistämiseen näiden kahden tietovarannon välillä, minkä hyödyntäminen olisi tärkeää opettajankoulutuksen tutkimuksen ja koulutusten kehittämisen näkökulmasta. Tähän tietojen yhdistämiseen olisi hyvä jättää mahdollisuus, kun linjataan opettajarekisterin tiedonsaantioikeuksista ja tietosuojakysymyksistä.

6) Opettajarekisterin kustannukset: Pyydämme kommentteja rekisterin perustamiseen ja ylläpitoon liittyviin kustannuksiin. Onko opettajarekisterin kustannukset kuvattu selvityksessä onnistuneesti? Millaisia selvityksen ulkopuolelle jääneitä kustannuksia opettajarekisterin perustamisesta ja ylläpidosta voi aiheutua? (Ks. pääasiassa luku 8.1)

-

7) Vaihtoehdot rekisteripohjaiselle tiedonkeruulle: Pyydämme kommentteja vaihtoehtoista rekisteripohjaiselle tiedonkeruulle. Onko esityksessä huomioitu riittävän kattavasti muut vaihtoehtoiset tavat tiedonkeruulle? Olisiko selvityksessä esitetylle opettajarekisterille toimivaa vaihtoehtoa, joka tuottaisi tarvittavaa tietoa opettajista? Miten nykyistä kolmen vuoden välein toteutettavaa opettajatiedonkeruuta tulisi kehittää nykyisiä ja tulevia tietotarpeita vastaavaksi? (Ks. pääasiassa luku 8.3, myös 3.4)

-

8) Muut mahdolliset huomiot opettajarekisteriselvitykseen liittyen

-

9) Kannatatteko selvityksessä kuvatun opettajarekisterin perustamista?

Kyllä

Sjöblom Petri
Turun yliopisto